

Newsletter prawny:

Program "Aktywny Rodzic" - nowe świadczenia od 1 października 2024

Program ten ma na celu ułatwienie rodzicom i opiekunom dzieci do 3 roku życia pogodzenie aktywności zawodowej z rodzicielstwem.

1 października br. rozpoczął się nabór wniosków do programu „**Aktywny Rodzic**”, który obejmuje trzy świadczenia wypłacane z ZUS dla rodziców mających dzieci w wieku od 12 do 35 miesiąca życia, przy czym opiekunowie dzieci mogą złożyć wniosek wyłącznie na jedno z trzech świadczeń:

- **"Aktywni rodzice w pracy"** - dla rodziców pracujących zawodowo, których dziecko nie chodzi do żłobka, przedszkola, klubu dziecięcego i nie jest pod opieką dziennego opiekuna,
- **"Aktywnie w żłobku"** - dla rodziców, których dziecko uczęszcza do żłobka, klubu dziecięcego lub jest pod stałą opieką dziennego opiekuna (zastępuje dofinansowanie do żłobka),

- **"Aktywnie w domu"** - na każde dziecko w rodzinie w wieku od 12 do 35 miesiąca życia (zastępujące program rodzinny kapitał opiekuńczy z tą różnicą, że obejmuje również pierwsze dziecko).

W jednym miesiącu na dane dziecko rodzic może pobierać tylko jedno z wybranych przez siebie świadczeń. Wybór świadczenia nie jest niezmienny, oznacza to, że rodzic może wielokrotnie zmieniać rodzaj świadczenia - rezygnując z jednej i przechodząc na inną formę wsparcia.

Świadczenie (jedno wybrane) z programu "Aktywny Rodzic" można łączyć z innymi świadczeniami wypłacanymi na dzieci, np. Rodzina 800+ czy 300+ z programu „Dobry Start”.

Za przyznawanie i wypłatę środków odpowiada Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Kto może skorzystać z programu?

Z programu „**Aktywny Rodzic**” może skorzystać ten, kto mieszka w Polsce, jest rodzicem lub opiekunem dzieci do lat 3 oraz jest:

- obywatelem polskim,
- obywatelem UE/EFTA lub Wielkiej Brytanii,
- obywatelem innego kraju, o ile spełnia warunki legalnego pobytu w Polsce na podstawie karty pobytu z dostępem do rynku pracy albo na podstawie innego dokumentu potwierdzającego legalny pobyt i dostęp do rynku pracy.

Jak złożyć wniosek?

Wniosek o świadczenie z programu "**Aktywny Rodzic**" można złożyć wyłącznie elektronicznie za pomocą:

- profilu PUE/eZUS,
- aplikacji mobilnej mZUS,
- portalu Emp@tia na stronie empatia.mpips.gov.pl,
- swojego banku, jeśli uruchomił taką usługę.

Świadczenie „Aktywni Rodzice w Pracy”

Świadczenie to przysługuje aktywnym zawodowo:

- rodzicom (matce albo ojcu), z którym dziecko wspólnie mieszka i pozostaje na jego utrzymaniu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka (czyli osobie faktycznie się nim opiekującej i mającej złożony wniosek do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka),
- osobie sprawującej pieczę zastępczą nad dzieckiem (rodzicowi zastępczemu, osobie prowadzącej rodzinny dom dziecka),
- osobie, która prowadzi rodzinny dom dziecka.

Jakie są wymagania związane z aktywnością zawodową rodziców?

Świadczenie przysługuje, jeżeli oboje rodzice są aktywni, czyli:

- mają ubezpieczenia emerytalne i rentowe, w tym również ubezpieczenie rolników,
- pracują w służbach mundurowych,
- pobierają: zasiłki macierzyński, chorobowy (w tym zasiłek z ubezpieczenia wypadkowego), opiekuńczy, wyrównawczy (w tym zasiłek z ubezpieczenia wypadkowego); świadczenie rehabilitacyjne (w tym świadczenie z ubezpieczenia wypadkowego); – wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy na podstawie Kodeksu pracy.

Ważne! Za aktywną zawodowo nie zostanie uznana osoba w przypadku pobierania zasiłku lub świadczenia po ustaniu tytułu do ubezpieczenia chorobowego lub wypadkowego (czyli np. zasiłek macierzyński po ustaniu zatrudnienia), jak również w sytuacji podleganiu ubezpieczeniom wyłącznie z tytułu urlop wychowawczego.

Warunkiem przyznania świadczenia przez ZUS jest osiągnięcie przez oboje rodziców/opiekunów przychodu, którego podstawa wymiaru składek wynosi co najmniej 100% minimalnego wynagrodzenia za pracę, a podstawa, od której opłacane są składki nie może być niższa od:

- 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę,

- 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę - w przypadku osób, które prowadzą pozarolniczą działalność na preferencyjnych zasadach.

W przypadku samodzielnego wychowywania dziecka, świadczenie przysługuje pod warunkiem, że rodzic/opiekun podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym od podstawy stanowiącej co najmniej 100% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Na kogo przysługuje świadczenie

Świadczenie przysługuje na każde dziecko w wieku od 12 do 35 miesiąca życia, licząc od pierwszego dnia miesiąca, w którym dziecko skończyło 12 miesięcy, do ostatniego dnia miesiąca przed tym, w którym dziecko skończy 36 miesięcy.

Kiedy świadczenie nie przysługuje?

Świadczenie nie przysługuje, jeżeli:

- dziecko uczęszcza do żłobka, klubu dziecięcego albo jest pod opieką dziennego opiekuna - w takim przypadku można ubiegać się jedno z pozostałych dwóch świadczeń,
- dziecko uczęszcza do przedszkola - w takim przypadku można ubiegać się o świadczenie aktywnie w domu,
- rodzic został pozbawiony władzy rodzicielskiej,
- rodzicowi lub członkowi rodziny przysługuje za granicą na dziecko świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia aktywni rodzice w pracy (nie dotyczy to świadczeń z państw UE/EFTA oraz Wielkiej Brytanii).

Ile wynosi świadczenie?

Wysokość miesięcznego świadczenia, niezależnie czy prawo do niego powstało na początku, czy w trakcie miesiąca, to:

- 1500 zł na dziecko,
- 1900 zł na dziecko - w przypadku, w którym dziecko posiada orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej

egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Ważne! Gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obydwójga rodziców, wyżej wymienioną kwotę świadczenia ustala się każdemu z rodziców w połowie jej wysokości. Świadczenie wypłacane jest na rachunek bankowy podany we wniosku rodzica/opiekuna.

Świadczenie „Aktywnie w żłobku”

Świadczenie to, od 01.10.2024 r. zastąpiło dofinansowanie do żłobka.

Świadczenie przysługuje:

- rodzicom (matce albo ojcu),
- opiekunowi prawnemu,

- osobie, której sąd powierzył opiekę nad dzieckiem, czyli np. rodzicom zastępczym.

Na kogo przysługuje świadczenie?

Świadczenie przysługuje na dzieci, które uczęszczają do żłobka, klubu dziecięcego albo są objęte opieką opiekuna dziennego.

Kiedy złożyć wniosek?

Wniosek można złożyć najwcześniej w dniu, w którym dziecko zacznie uczęszczać do żłobka, klubu dziecięcego lub trafi pod opiekę dziennego opiekuna.

Jeśli wniosek został złożony:

- w ciągu 2 miesięcy, od kiedy dziecko zaczęło uczęszczać do placówki - prawo do świadczenia uzyskiwane jest od tego dnia,
- w ciągu 3 miesięcy od 01.10.2024 r. - prawo do świadczenia uzyskiwane jest od 1 października, o ile są spełnione pozostałe warunki.

Na jaki okres ustalane jest prawo do świadczenia?

Prawo do świadczenia ustalane jest od miesiąca:

- w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym dziecko zacznie uczęszczać do żłobka, klubu dziecięcego lub będzie pod opieką dziennego opiekuna,
- w którym dziecko zaczęło uczęszczać do żłobka, klubu dziecięcego lub jest pod opieką dziennego opiekuna - jeśli wniosek został złożony w ciągu 2 miesięcy od tej daty,
- od 01.10.2024 r. - jeśli wniosek zostanie złożony w ciągu 3 miesięcy od tej daty.

Świadczenie przysługuje nie dłużej niż do ukończenia roku szkolnego, w którym dziecko ukończy 3 lata, a w przypadku, gdy objęcie dziecka wychowaniem przedszkolnym jest niemożliwe lub utrudnione - do końca roku szkolnego, w którym ukończy 4 rok życia. Nie ma minimalnego wieku dziecka, od którego świadczenie przysługuje.

Kiedy świadczenie nie przysługuje?

Świadczenie nie przysługuje, gdy opłata za pobyt dziecka w żłobku,

klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna jest wyższa niż ustawowo określony maksymalny koszt pobytu dziecka w takiej placówce. Od 1 października 2024 r. do 31 marca 2025 r. limit ten wynosi 2200 zł. Na kolejne okresy limity będą ogłaszane w „Monitorze Polskim”.

Ile wynosi świadczenie?

Świadczenie przysługuje w wysokości:

- do 1500 zł miesięcznie na dziecko,
- do 1900 zł miesięcznie - jeżeli dziecko ma orzeczenie o niepełnosprawności łącznie z dodatkowymi wskazaniem - nie więcej jednak niż wysokość opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna (bez uwzględnienia opłaty za wyżywienie).

Nie więcej jednak niż wysokość opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna.

Gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną, kwota świadczenia dzielona jest na pół dla każdego z rodziców.

Miesięczna kwota świadczenia nie zależy od dnia, w którym dziecko zaczęło rozpocząć uczęszczanie do placówki.

Świadczenie przekazywane jest na konto bankowe podmiotu, który prowadzi żłobek, klub dziecięcy lub zatrudnia dziennego opiekuna, albo na konto bankowe dziennego opiekuna prowadzącego działalność na własny rachunek.

Świadczenie „Aktywnie w domu”

Świadczenie przysługuje:

- matce lub ojcu, jeżeli dziecko mieszka z nim i pozostaje na jego utrzymaniu, również w sytuacji, gdy dziecko zgodnie z orzeczeniem sądu jest pod opieką naprzemienną obydwójga rodziców,
- opiekunowi faktycznemu dziecka (czyli osobie faktycznie się nim opiekującej i mającej złożony wniosek do sądu o przysposobienie dziecka).

Ważne! Świadczenie nie przysługuje wtedy, gdy na dane dziecko pobrany jest już rodzinny kapitał opiekuńczy (RKO) w łącznej kwocie 12 tys. zł, nawet jeżeli dziecko nie skończyło jeszcze 35 miesięcy.

Na kogo przysługuje świadczenie?

Świadczenie przysługuje na każde dziecko w rodzinie, w wieku od 12 do 35 miesięcy życia, tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym dziecko

skończyło 12. miesiąc, do ostatniego dnia miesiąca przed tym, w którym dziecko skończy 36. miesiąc.

Ile wynosi świadczenie?

Wysokość świadczenia to 500 zł miesięcznie na dziecko, niezależnie od tego, czy ma ono wydane orzeczenie o niepełnosprawności. Gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obydwójga rodziców, każde z nich otrzymuje po 250 zł miesięcznie.

Świadczenie przysługuje na dziecko w pełnej wysokości również w sytuacji, kiedy prawo do świadczenia powstało w trakcie miesiąca. Łączna maksymalna wysokość RKO oraz świadczenia aktywnie w domu pobranych na dane dziecko to maksymalnie 12 tys. złotych.

Świadczenie wypłacane jest na rachunek bankowy podany we wniosku rodzica/opiekuna.

Kiedy świadczenie nie przysługuje?

Świadczenie nie przysługuje, jeżeli:

- rodzic/opiekun został pozbawiony władzy rodzicielskiej,
- dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej,
- rodzicowi lub członkowi rodziny przysługuje za granicą na dziecko świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia aktywnie w domu (nie dotyczy to świadczeń z państw UE/EFTA oraz Wielkiej Brytanii).

Świadczenia dla obywateli z Ukrainy

Świadczenia „**Aktywni rodzice w pracy**” oraz „**Aktywnie w domu**” nie przysługują obywatelom Ukrainy ze statusem UKR, którzy przybyli do Polski w związku z działaniami wojennymi, natomiast mogą oni pobierać świadczenie „**Aktywnie w żłobku**” pod warunkiem spełnienia odpowiednich kryteriów.

Pomoc dot. programu "Aktywny Rodzic"

Pomoc w sprawie świadczeń z programu "**Aktywny Rodzic**" można otrzymać:

- w Centrum Kontakt Klientów ZUS: tel. 22 560 16 00 lub e-mail: cot@zus.pl (od poniedziałku do piątku w godz. 7.00-18.00),
- w placówkach ZUS,
- podczas e-wizyty w ZUS lub konsultacji i porad w sprawie świadczeń aktywni rodzice w pracy, aktywnie w żłobku i aktywnie w domu.

SKORZYSTAJ Z BEZPŁATNYCH PORAD

ZAPISZ SIĘ!

Potrzebujesz pomocy prawnej?

Skorzystaj z darmowych porad w punktach na terenie całej Polski!
Z nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego skorzystać może:

- każda osoba fizyczna, która potwierdzi stosownym, pisemnym oświadczeniem, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej (do pobrania i podpisania w punkcie),

- osoby prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą, niezatrudniające innych osób w ciągu ostatniego roku, co należy potwierdzić dodatkowym oświadczeniem.

Każda osoba, która chce skorzystać z porady, powinna wcześniej umówić się na wybrany dzień i godzinę wizyty w konkretnym punkcie.

Rejestracji można dokonać:

- **telefonicznie** pod numerem wskazanym na stronie internetowej starostwa lub urzędu miasta na prawach powiatu,
- **on-line**: za pośrednictwem strony www.zapisy-np.ms.gov.pl

Podczas rejestracji nie trzeba podawać żadnych swoich danych osobowych, ani informować o sprawie, w której potrzebujemy pomocy lub konsultacji.

Zapisz się na bezpłatną poradę

Więcej informacji

Dowiedz się więcej!

Zapraszamy na naszą stronę, gdzie znajdziesz inne ciekawe artykuły prawne, darmowe materiały edukacyjne, a także dowiesz się więcej o systemie nieodpłatnej pomocy prawnej, poradnictwa obywatelskiego i mediacji.

pomocprawna.sc.org.pl

Mamy nadzieję, że spodobał Ci się nasz newsletter :)
Kolejny artykuł już w przyszłym miesiącu! Do zobaczenia :)

Pozdrawiamy,

Stowarzyszenie SURSUM CORDA (łac. „w górę serca”)

ul. Lwowska 11 | 33-300 Nowy Sącz

tel. **18 44 11 994** (pon. - pt. 8.00-16.00)

www.pomocprawna.sc.org.pl

moje 1,5% wspiera Sursum Corda

KRS 00000 20382

Polubmy się! :)

Jesteśmy na [Facebooku](#), [Instagramie](#) i [Tiktoku](#)